

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

December 2018

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

forvaltningen af ECTS- point på de videregående uddannelsesinstitutioner

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 21/2017 om forvaltningen af ECTS-point på de videregående uddannelsesinstitutioner**

22. november 2018

RN 1404/18

Uddannelses- og forskningsministerens redegørelse af 22. oktober 2018

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som uddannelses- og forskningsministeren vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

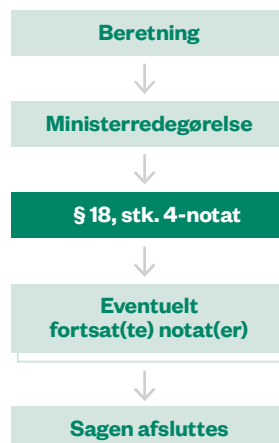
 Konklusion

Uddannelses- og forskningsministeren oplyser, at Uddannelses- og Forskningsministeriet vil arbejde videre med de opmærksomhedspunkter, som indgår i beretningen. Ministeren finder det bekymrende, at gennemsnittet for den tid, de studerende angiver at bruge på deres studier, på nogle uddannelser er forholdsvist lavt. Ministeren oplyser videre, at det er helt afgørende, at den tid, de studerende bruger på deres studier, skal op på de uddannelser, hvor der er udfordringer.

Uddannelses- og forskningsministeren er enig i, at der er behov for et fælles grundlag for at måle de studerendes tidsforbrug. Ministeren vil skabe bedre viden om best practice i forhold til, hvordan uddannelsesinstitutionerne tilrettelægger uddannelser med en passende høj arbejdsbelastning. Ministeren vil endvidere tale med uddannelsesinstitutionerne om, at tidsforbruget skal op på de uddannelser, hvor der er udfordringer.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Uddannelses- og Forskningsministeriets initiativer i forlængelse af ministerens oplysning om, at der er behov for et fælles grundlag for at måle de studerendes tidsforbrug
- hvorvidt Uddannelses- og Forskningsministeriets dialog med de videregående uddannelsesinstitutioner medfører, at de studerende på uddannelserne i gennemsnit studerer med et tidsforbrug svarende til fuld tid.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i august 2018 en beretning om forvaltningen af ECTS-point på de videregående uddannelsesinstitutioner. Beretningen handlede om, hvorvidt Uddannelses- og Forskningsministeriet havde sikret en tilfredsstillende forvaltning af ECTS-point på de videregående uddannelsesinstitutioner, herunder fastlagt rammerne, og om institutionerne arbejdede systematisk med de studerendes tidsforbrug og kunne sandsynliggøre (og dermed dokumentere), at de udbød fuldtidsuddannelser.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at det var utilfredsstillende, at hverken Uddannelses- og Forskningsministeriet eller uddannelsesinstitutionerne havde sikret sig tilstrækkelig viden om de studerendes tidsforbrug og dermed sikkerhed for, at der er tale om reelle fuldtidsstudier – og at ministeriet får det, der betales for med uddannelsestilskuddet.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af uddannelses- og forskningsministerens redegørelse

5. Uddannelses- og forskningsministeren oplyser indledningsvist i sin redegørelse, at konklusionerne i Rigsrevisionens beretning går for vidt, enkelte steder bliver misvisende og ikke er i overensstemmelse med lovgrundlaget for styringen af de videregående uddannelser. Det fremgår videre af redegørelsen, at ministeren har forstået, at ministeriet i den dialog, der har været med Rigsrevisionen under udarbejdelsen af beretningen, flere gange har påpeget dette.

Rigsrevisionen skal bekræfte, at Uddannelses- og Forskningsministeriet flere gange i dialogen med Rigsrevisionen har påpeget, at beretningen indeholder konklusioner, som ministeriet mener ikke er i overensstemmelse med lovgrundlaget for styringen af de videregående uddannelser. Ministeriets synspunkter har derfor været kendt af Rigsrevisionen og er indarbejdet i den endelige version af beretningen. Rigsrevisionen kan på den baggrund stadig stå fuldt inde for de konklusioner, vurderinger og faktuelle oplysninger, der fremgår af beretningen, og ministerredøgørelsen giver ikke anledning til at ændre herpå.

Sammenhæng mellem bevilling og ECTS-point

6. Uddannelses- og forskningsministeren oplyser, at uddannelsestilskuddene ikke er en betaling for en ydelse, men udgør et driftstilskud til institutionens samlede aktiviteter. Ministeren oplyser videre, at der ikke i uddannelsestilskuddet indgår en forudsætning om et bestemt tidsforbrug fra de studerendes side. Viden om de studerendes tidsforbrug er ifølge ministeren således ikke en forudsætning for udbetaling af uddannelsestilskud. Ministeren finder derfor, at udbetaling af tilskud til institutionernes uddannelser sker i overensstemmelse med retsgrundlaget, da tilskud til videregående uddannelse fastsættes ud fra beståede eksamensaktiviteter.

7. Rigsrevisionen er enig i, at Uddannelses- og Forskningsministeriet har en forpligtelse til at udbetale tilskud til de videregående uddannelse ud fra beståede eksamensaktiviteter. Rigsrevisionen tog imidlertid i beretningen afsæt i, at uddannelsestilskud, jf. finanslovens § 19.22., ydes på baggrund af uddannelsesinstitutionernes produktion af ECTS-point, og at ECTS-point på de videregående uddannelsesinstitutioner skal fastsættes i henhold til den tid, som den typiske studerende forventes at bruge for at gennemføre uddannelsen og dens delelementer. Af finansloven for 2018 (§ 19.22) fremgår det, at der ydes en takst pr. studenterårsværk, og at et studenterårsværk er lig med bestået eksamensaktivitet svarende til 1 års normeret studietid (60 ECTS). Også i universitetslovens (lovbekendtgørelse nr. 172 af 27. februar 2018) § 4 er det fastlagt, at 60 ECTS-point svarer til et 1 års heltidsstudier. Af budgetvejledningen fremgår det endvidere, at bevillinger skal disponeres med henblik på at opnå det formål, hvortil de er givet, og at der ved disponeringen skal vises skyldige økonomiske hensyn.

Rigsrevisionen finder derfor fortsat, at hvis Uddannelses- og Forskningsministeriet ikke har sikkerhed for, at den beståede eksamensaktivitet – i gennemsnit for alle studerende på en uddannelse – svarer til det forventede tidsforbrug pr. ECTS-point, så har ministeriet ikke vished om, hvorvidt de af Folketinget fastsatte bevillingsforudsætninger for uddannelsestilskuddet er opnået.

Uddannelses- og Forskningsministeriets rammer for uddannelsesinstitutionernes forvaltning af ECTS-point

8. Statsrevisorerne bemærkede, at Uddannelses- og Forskningsministeriet i de 17 år, ECTS-point har været obligatoriske på de videregående uddannelser, ikke har fastlagt rammer for, hvordan uddannelsesinstitutionerne skal forvalte ECTS-point, fx ved at stille krav om mål for og opfølgning på de studerendes tidsforbrug.

9. Det fremgik af beretningen, at Uddannelses- og Forskningsministeriet ikke havde fastlagt rammer for, hvor mange timer institutionerne skal planlægge med pr. ECTS-point. Ministeriet havde heller ikke stillet krav om, at alle uddannelsesinstitutioner skal følge systematisk op på, om de studerendes faktiske tidsforbrug er som forventet. Dette på trods af at flere undersøgelser viste, at der for en række uddannelser på tværs af sektoren havde været klare indikationer på, at de studerende på en stor del af uddannelserne ikke anvendte fuld tid på studierne.

10. Uddannelses- og forskningsministeren konstaterer i redegørelsen, at der er fastsat rammer for forvaltningen af ECTS og for, hvordan uddannelserne skal tilrettelægges. Ministeren konstaterer endvidere, at Danmark har implementeret og forvalter ECTS for de videregående uddannelser i overensstemmelse med europæiske principper og Bologna-samarbejdet.

11. Rigsrevisionen skal hertil bemærke, at Uddannelses- og Forskningsministeriets rammer ikke indeholder en definition af timer pr. ECTS-point og heller ikke sikrer, at der systematisk følges op på de studerendes faktiske tidsforbrug – hverken i ministeriet eller på institutionerne. Rigsrevisionen har ikke undersøgt eller vurderet, om Danmark har implementeret og forvalter ECTS-point for de videregående uddannelser i overensstemmelse med europæiske principper, da ministeriet i beretningsforløbet netop har fastholdt, at Bologna-samarbejdet (dvs. inkl. rammerne for brug af ECTS-point) ikke er retsligt bindende, men alene baseret på frivillighed.

Rigsrevisionen finder, at når ECTS-point er indarbejdet i dansk lovgivning, så skal Uddannelses- og Forskningsministeriet og institutionerne arbejde systematisk med at levere de ECTS-point, som er fastlagt for de enkelte uddannelser. Forudsætningen for, at det er muligt, er dog, at ministeriet først fastsætter en forpligtende norm for, hvad et ECTS-point er i dansk kontekst.

Rigsrevisionen finder derfor fortsat, at Uddannelses- og Forskningsministeriet bør fastlægge rammer for, hvordan uddannelsesinstitutionerne skal forvalte ECTS-point og herunder definere, hvor mange timer institutionerne skal planlægge med pr. ECTS-point, samt stille krav om, at uddannelsesinstitutionerne følger systematisk op på, om de studerendes faktiske tidsforbrug er som forventet.

Monitorering af de studerendes tidsforbrug og grundlag for at justere uddannelsernes tilrettelæggelse

12. Statsrevisorerne bemærkede, at uddannelsesinstitutionerne monitorerer de studerendes tidsforbrug meget forskelligt, og at nogle slet ikke gør det. Statsrevisorerne bemærkede endvidere, at flere uddannelsesinstitutioner ikke har grundlag for at justere tilrettelæggelsen af uddannelserne efter de studerendes reelle tidsforbrug eller iværksætte initiativer til at øge de studerendes tidsforbrug.

13. Uddannelses- og forskningsministeren oplyser, at ministeriet vil arbejde videre med de opmærksomhedspunkter, som indgår i beretningen. Ministeren er enig i, at der er behov for et fælles grundlag for at måle de studerendes tidsforbrug. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil indsamle oplysninger om de studerendes oplevede tidsforbrug i forbindelse med indsamling af spørgeskemadata til brug i Uddannelseszoom. Uddannelseszoom er ministeriets digitale vejledningværktøj til kommende studerende. Indsamlingen foretages i efteråret 2018.

Uddannelses- og forskningsministeren oplyser videre, at det er bekymrende, at gennemsnittet for den tid, de studerende angiver at bruge på deres studier, på nogle uddannelser er forholdsvist lavt. Ministeren vil tage initiativ til, at der indsamles viden om best practice i forhold til, hvordan de videregående uddannelsesinstitutioner tilrettelægger uddannelser med en passende høj arbejdsbelastning. Ministeren vil endvidere i den kommende tid tale med uddannelsesinstitutionerne om, at tidsforbruget skal op på de uddannelser, hvor der er udfordringer.

Endelig oplyser uddannelses- og forskningsministeren, at ministeren i forbindelse med den igangværende evaluering af institutionsakkrediteringen vil overveje, om der er behov for at præcisere forventningerne til institutionernes arbejde med at tilrettelægge uddannelsernes niveau og indhold.

14. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at uddannelses- og forskningsministeren har overvejelser og initiativer i gang med henblik på, at de videregående uddannelser tilrettelægges med en passende høj arbejdsbelastning, og dermed har fokus på at øge de studerendes tidsforbrug på uddannelser, hvor der er udfordringer.

Det er efter Rigsrevisionens opfattelse vigtigt, at der reelt leveres fuldtidsuddannelser. Rigsrevisionen vil derfor følge Uddannelses- og Forskningsministeriets initiativer i forlængelse af ministerens oplysning om, at der er behov for et fælles grundlag for at måle de studerendes tidsforbrug. Rigsrevisionen vil endvidere følge, om ministeriets dialog med de videregående uddannelsesinstitutioner medfører, at de studerende på uddannelserne i gennemsnit studerer med et tidsforbrug svarende til fuld tid.

Lone Strøm